

שי שהמי:

„אם אין תלונות, סימן שהפסיקו להיצמד!“

מנחם סבידור:

„גם אני נחרדתי מישיבת הכנסת הפרועה!“

יצחק גרציאני:

„ההימנון הגרמני היה מושמע גם בלעדיו!“

בתקופה האחרונה תוגברה פעילות מטוסי הקרב האמריקאים באזור. לעתים הם נוהגים להיצמד למטוסים אזרחיים הטסים ארצה מחשש שיותקפו על ידי טייסים מתאבדים. וגם כשהם רק טסים באיזור ישנה בעיה. כי הם לא משדרים על אותו תדר של המטוסים האזרחיים. דבר זה מעורר בהלה ודאגה רבה אצל טייסים אזרחיים. שכבר התלוננו על המיקרים. שאלתי את שי שהמי, ראש מינהל התעופה האזרחית, מה הם עושים בעניין.

ברגע שהעניין התעורר יצרנו קשר ישיר עם הניספחים הצבאיים של שגרירות ארצות-הברית וקיימנו איתם כמה ריונים, כדי לסכם דרכי פעולה. האמת היא, שאחרי הסידרה הראשונה של השיחות, העניין לא נפתר וכבר היה ככוונתנו לפנות לדרגים בכירים יותר, כלומר ישר למישרד החוץ האמריקאי. איגרת מחאה כבר היתה מוכנה למישלוח. בינתיים אין ניספוח התלונות. מזה שבועיים-שלושה אין אף תלונה.

● **אם שבועיים-שלושה לא היתה אף תלונה, זה סימן שהבעיה נפתרה?**

אנחנו פועלים בדרך-כלל על סמך תלונות. חוקרים ומגיעים למסקנות.

● **אבל העובדה שמטוסי הקרב האמריקאים לא משדרים על אותו תדר מהווה סכנה תמידית.**

זה לא בדיוק כך. יש בקרה וכל אחד יודע איפה השני טס. היה כמובן יותר טוב, אם כל המטוסים באזור היו משדרים על אותו תדר, והיינו רוצים להשיג את זה, אבל כנראה שזה בלתי-אפשרי כיוון שלמטוסי הקרב האמריקאים אין מיכשור לתדר אזרחי.

● **אבל את הבעיה של היצמדות מטוסי הקרב למטוסים אזרחיים כן אפשר לפתור.**

אם אין תלונות זה סימן שהפסיקו להיצמד. ברגע שתהיה התלונה הקלה ביותר, נשוב ונתריע. כרגע נראה לי שהניספחים הצבאיים ערים לבעיה ועושים ככל יכולתם לפתור את רוב הבעיות.

● **אתה אומר את רוב הבעיות. אתה אפילו לא מדבר על סיתרון של 100 אחוז.**

כל זמן שהצי השישי שוהה באזור היס-התיכון, בסביבה שלנו, אי-אפשר יהיה לפתור את זה 100 אחוז.

הכנסת נתנה לנו בשבוע שעבר את אחד המופעים הגרועים שהיו לה עד כה. אפילו ממלא מקום היושב-ראש אמר. לאיזה רמה ירדתם. אתם צריכים להתבייש! יו"ר הכנסת מנחם סבידור לא היה באולם באותה שעה. שאלתי אותו אם שמע את הדברים. ומה תגובתו.

מילאתי את מקומו של הנשיא והייתי בלישכה. אבל האונתי ברדיו לישיבת הכנסת וממש נחרדתי ממה שהלך שם. אלימות, השמצות, התקפות. וזה קרה בריוק שבוע אחרי שהיה חשבון-נפש על-ידי חברי-הכנסת, בריון על עבודת הכנסת.

● **היתה תקופה שהמיקרופונים של חברי הכנסת היו סגורים. מתי פתחו אותם?**

אני לא יודע מתי ולמה פתחו אותם שוב. אני הסכמתי שהם יפתחו רק לשעה של השאלתא בעל-פה. עדיין לא הספקתי לכרוק מי פתח את המיקרופונים, אבל אני אסגור אותם שוב.

● **האם תעבור לסדר-היום אחרי הישיבה הזאת?**

בפירוש לא. לקחת את זה ללב ואני מאוד מודאג. אני מתכוון לטפל בעניין ומייד. אני אכנס את ועדת ההליכות ואחרי-כך את ועדות הכנסת וכמובן שאקיים שיחות עם ראשי הסיעות, כדי למנוע שערוריה כזאת בעתיד. לבסוף, אני גם מתכוון לאתר את אותם חברי-הכנסת שהתפרעו ולזמן אותם ללישכתי.

● **באלו צעדים אתה מתכוון לנקוט נגדם?**

אין לי הרבה סמכויות לנקוט סנקציות ממשיות. אבל אני בטוח שזה לא יהיה נעים למי שיקבלו מיכתב שיביע תרעומת על התנהגותם.

● **מתי אתה מתחיל לטפל בעניין?**

כבר התחלתי.

בטקס קבלת-הפנים לקנצלר גרמניה הלמוט קוהל, ניגנה תזמורת צה"ל את ההימנון הגרמני. נגני תזמורת צה"ל רובם צעירים וילידי הארץ. לגביהם, השואה היא חלק מההיסטוריה שלנו. לעומתם, מנצח תזמורת צה"ל, יצחק גרציאני, הוא יוצא אירופה שחי בזמן השואה. שאלתי אותו איך הרגיש כשניצח על ההימנון הגרמני.

● **זו הפעם הראשונה שאתה מנצח על ההימנון הזה?**

לא, זו הפעם השנייה. כשוילי ברנדט היה פה, עשיתי את זה בפעם הראשונה.

● **אז התרגלת כבר?**

לא התרגלתי. אז זה לא היה נעים והיום זה לא היה נעים.

● **ובכל זאת לא סרבת לנצח?**

מה זה היה עוזר? היו לוקחים מישהו אחר שינצח, וההימנון הגרמני היה מושמע איתי או בלעדי.